

16 noiembrie 2012

076 Nr. 298

Raport
asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte
legislative
(nr. 2197 din 03.10.2012)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege nr. 2197 din 03.10.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a unui grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Proiectul de lege în cauză, are ca obiect modificarea și completarea Legii cu privire la Curtea Constituțională și Codului jurisdicției constituționale, în ceea ce ține de acțiunea actului legislativ sesizat, termenul de examinare a sesizării, deliberarea judecătorilor și temeiurile de recuzare a acestora.

În decursul dezbaterilor asupra proiectului de lege, membrii Comisiei juridice au examinat obiecțiile și propunerile prezentate în avizul Curții Constituționale cu privire la posibilitatea *instituirii cu titlu de excepție*, în legislația națională, a suspendării acțiunii actului contestat, doar pentru situațiile în care norma contestată la Curtea Constituțională emanamente lezează principiile privind drepturile și libertățile *fundamentale ale persoanei*. De asemenea, Curtea consideră imperios de a statua în lege că suspendarea actului normativ, urmează a se dispune de către Plenul Curții Constituționale, printr-un act ce va fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Autorul proiectului de lege a acceptat această propunere.

În același timp, membrii Comisiei juridice au dezbătut asupra posibilelor consecințe negative, ce ar putea apărea în urma excluderii prevederilor de la art. 31 alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 din 13.12.1994 și art. 4 alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16.06.1995, norme ce prevăd exceptarea de la controlul constituționalității a hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova și hotărârilor Guvernului cu caracter individual. În acest sens autorul proiectului de lege a venit cu propunerea de a nu exclude aceste norme, ci de a reformula conținutul lor în conformitate cu mențiunile Curții Constituționale din Hotărîrea pentru revizuirea Hotărîrii Curții Constituționale nr.16 din 28.05.1998 „cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova”, nr. 10 din 16.04.2010.

La ședința Comisiei juridice, numiri și imunități au fost examinate și alte propuneri și obiecții asupra proiectului de lege abordat, care sunt incluse în tabela de divergențe, anexă la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei juridice cu majoritatea voturilor, au decis propunerea spre examinare și adoptare a proiectului de lege nr. 2197 de către Parlament, în prima lectură.

Victor POPA,
Președintele Comisiei

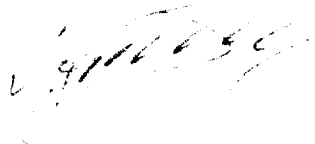
TABEL (ANEXĂ)
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 2197 din 03.10.2012)

	Reglementări din proiectul de lege nr. 2197 prin care se propun modificări și completări	Propuneri, obiecții la prevederile din proiectul nr. 2197	Decizia Comisiei
1	2	3	4
1.	<p>Art. I. – Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 din 13.12.1994, cu modificările ulterioare se completează după cum urmează:</p> <p>1. După art. 25 se introduce art. 25¹ cu următorul cuprins:</p> <p>(1) Actele normative prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a), sesizate în modul corespunzător la Curtea Constituțională, care afectează drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei nu vor produce efecte juridice pînă la soluționarea în fond a cauzei cu emiterea deciziei sau hotărîrii definitive.</p> <p>(2) În asemenea cazuri, Curtea Constituțională va dispune examinarea sesizării în regim de urgență dar nu mai tîrziu de 30 de zile de la înregistrare.</p>	<p>Curtea reține că sintagma „nu produce efecte juridice pînă la soluționarea în fond a cauzei” este similară noțiunii de „suspendare” ceea ce înseamnă, de fapt, încetarea provizorie a acțiunii unor acte normative. În acest context, reieșind din faptul că actul legislativ dispune de un caracter coercitiv, general și impersonal și, odată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiecților de drept, suspendarea acțiunii acestuia urmează a fi instituită cu titlu de excepție și doar pentru situațiile în care norma contestată la Curtea Constituțională emanamente lezează principiile privind drepturile și libertățile fundamentale ale perosanei.</p> <p>De asemenea, Curtea consideră imperios de a statua în lege că suspendarea actului normativ, urmează a se dispune de către Plenul Curții Constituționale, printr-un act ce va fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ori, efectul acțiunii în timp al unei legi, nu poate fi suspendat prin simplul fapt al contestării acesteia la instanța de jurisdicție constituțională. În acest aspect, este necesar a fi emis un act cu o forță juridică obligatorie pentru toți subiecții asupra căreia se răsfrîng și care pun în aplicare prevederile normative care urmează a fi supuse controlului constituționalității.</p> <p style="text-align: center;">Curtea Constituțională</p>	<p>Se acceptă</p>

2.	<p>La art. 31, alin. (4) se exclude.</p> <p>„(4) Nu constituie obiect de examinare în Curtea Constituțională hotărârile Parlamentului, decretele Președintelui Republicii Moldova și hotărârile Guvernului cu caracter individual.”</p>	<p>„Aici aş avea o propunere, oricum această normă a fost declarată neconstituțională. În acest caz, sigur, dacă Curtea nu dorește să lase o lacună în lege, atunci să venim cu o altă reformulare: <i>„Decizia de a examina hotărârile Parlamentului, decretele Președintelui Republicii Moldova și hotărârile Guvernului cu caracter individual rămîne la discreția Curții Constituționale.”</i>, luăm sintagma așa cum Curtea a folosit-o în ultima Hotărîre de interpretare a art. 20 din Constituție.”</p> <p>Deputatul Sergiu SÎRBU</p>	<p>Se acceptă</p>
3.	<p>Art. 32 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 32. Termenul de soluționare a sesizării.</p> <p>(1) Curtea Constituțională trebuie să soluționeze sesizarea în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 4 luni din momentul înregistrării.</p> <p>(2) La solicitarea motivată a părților, în cazul existenței unor circumstanțe obiective, care pot afecta drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, Curtea Constituțională va examina sesizarea în regim de urgență dar nu mai târziu de 30 de zile de la înregistrare.</p>	<p>Curtea precizează că reieșind din rolul autorității de jurisdicție constituțională în afirmarea supremației Constituției, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, asigurarea menținerii echilibrului puterilor în stat, activitatea de control al constituționalității legilor constituie o activitate complexă care necesită o examinare într-un termen rezonabil a tuturor circumstanțelor cauzei care urmează a fi tranșată. Totodată, prevederile existente în prezent stabilesc termenul maxim de 6 luni de examinare a sesizărilor, ceea ce nu exclude dreptul Curții de a pune pe rol unele sesizări într-un termen mai restrîns, în dependență de importanța problemei abordate pentru întreaga societate.</p> <p>Curtea Constituțională</p>	<p>Se acceptă</p>

4.	<p>Art. II. – Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16.06.1995, cu modificările ulterioare se completează după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 4, alin. (4) se exclude:</p> <p>„(4) Nu se supun controlului constituționalității hotărârile Parlamentului, decretele Președintelui Republicii Moldova și hotărârile Guvernului cu caracter individual.”</p>	<p>„Aici aş avea o propunere, oricum această normă a fost declarată neconstituțională. În acest caz, sigur, dacă Curtea nu dorește să lase o lacună în lege, atunci să venim cu o altă reformulare: <i>„Decizia de a examina hotărârile Parlamentului, decretele Președintelui Republicii Moldova și hotărârile Guvernului cu caracter individual rămîne la discreția Curții Constituționale.”</i>, luăm sintagma așa cum Curtea a folosit-o în ultima Hotărîre de interpretare a art. 20 din Constituție.”</p> <p>Deputatul Sergiu SÎRBU</p>	<p>Se acceptă</p>
5.	<p>2. Se introduce un nou art. 7¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 7¹. Acțiunea actului sesizat</p> <p>Actele normative supuse verificării constituționalității, sesizate în modul corespunzător la Curtea Constituțională, care afectează drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei nu vor produce efecte juridice pînă la soluționarea în fond a cauzei cu emiterea unei decizii sau hotărîri definitive.”</p>	<p>Curtea reține că sintagma „nu produce efecte juridice pînă la soluționarea în fond a cauzei” este similară noțiunii de „suspendare” ceea ce înseamnă, de fapt, încetarea provizorie a acțiunii unor acte normative. În acest context, reieșind din faptul că actul legislativ dispune de un caracter coercitiv, general și impersonal și, odată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiecților de drept, suspendarea acțiunii acestuia <i>urmează a fi instituită cu titlu de excepție</i> și doar pentru situațiile în care norma contestată la Curtea Constituțională eminamente lezează principiile privind drepturile și libertățile <i>fundamentale ale perosanei</i>.</p> <p>De asemenea, Curtea consideră imperios de a</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>statua în lege că suspendarea actului normativ, urmează a se dispune de către Plenul Curții Constituționale, printr-un act ce va fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Ori, efectul acțiunii în timp al unei legi, nu poate fi suspendat prin simplul fapt al contestării acesteia la instanța de jurisdicție constituțională. În acest aspect, este necesar a fi emis un act cu o forță juridică obligatorie pentru toți subiecții asupra căreia se răsfrîng și care pun în aplicare prevederile normative care urmează a fi supuse controlului constituționalității.</p> <p>Curtea Constituțională</p>	
6.	<p>La art. 55, alin. (1), după cuvîntul „consiliu” se adaugă textul „, în aceeași zi după rostirea cuvîntului de încheiere al părților.”</p> <p>„(1) Judecătorii Curții Constituționale deliberază în camera de consiliu, în aceeași zi după rostirea cuvîntului de încheiere al părților.”</p> <p>La art. 70 alin. (1), textul „, de regulă,” se exclude.</p> <p>„(1) Hotărîrea și avizul se pronunță, de regulă, în aceeași ședință, după deliberarea judecătorilor Curții Constituționale.”</p>	<p>Curtea consideră că reglementările propuse în proiect, ce vizează posibilitatea pronunțării de către Curtea Constituțională a hotărîrii în aceeași ședință sunt inoportune. Modalitatea de pronunțare a hotărîrilor existentă în prezent se consideră a fi una judicioasă care acordă posibilitatea părților de a afla concomitent atît partea dispozitivă cît și partea de motivare a hotărîrii. Această modalitate de pronunțare a hotărîrilor este similară și activității Curții Europene a Drepturilor Omului.</p> <p>Curtea Constituțională</p>	<p>Se acceptă</p>

Victor POPA,
Președintele Comisiei